

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üyesi ülkelerin düşünce kuruluşları üçüncüsünü yaptıkları Forum'da "Değişim ve Dönüşüm"ü konuştu.

Dü 3. İİT 2 - 3 Mart 2012 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilen "**şünce Kuruluşları Forumu**"na Türkiye; T.C. Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi SAM, 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü, Karadeniz Araştırmaları Merkezi KAM, Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi BİLGESAM, Ortadoğu Araştırmalar Merkezi ORSAM, TURKSAM, KAFKASSAM ve TASAM olmak üzere dokuz düşünce kuruluşu temsilcisinin de yer aldığı 25 kişilik bir heyetle katıldı.

İslam TASAM Araştırmalar Merkezi (SAM) ve Stratejik Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı **Ülkeleri Enstitüsü** tarafından Bakü'deki Gülistan Sarayı'nda ve Hilton Otelinde gerçekleştirilen "**3. İİT Düşünce Kuruluşları Forumu**"na İİT üyesi 40 ülkeden düşünce kuruluşlarının yanısıra gözlemci statüsündeki Rusya, Tayland ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden delegasyonlar, İİT üyesi ülkelerin diplomatik misyon temsilcileri, ilgili

uzmanlar ve medya temsilcileri iştirak etti.

Kamu ", ikincisi Mart 2011'de " **ve İşbirliği Medeniyet Barış,** Forum'un ilki Ocak 2010'da " **Diplomasisi** " alt teması ile İstanbul'da icra edilmişti. Her iki toplantı da önceki adı İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) olan **İslam İşbirliği Teşkilatı İİT** üyesi 40 ülkeden düşünce kuruluşları , gözlemci statüsündeki Rusya, Tayland ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden delegasyonlar, İİT üyesi ülkelerin diplomatik misyon temsilcileri, ilgili uzmanlar ve medya temsilcilerinin yoğun katılımı ile icra edilmişti.

MEMMEDYEROV "ERMENİSTAN İŞGAL ETTİĞİ TOPRAKLARIMIZDAN ÇEKİLMELİ"

Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Ramiz Mehdiyev Forum'un açılışında yaptığı konuşmasında doğu toplumları içerisinde ilk demokratik cumhuriyetin, tiyatro ve operanın ülkesinde kurulduğunu hatırlatarak, kadınlara ilk oy verme hakkının da Azerbaycan'da verildiğini söyledi.

Mehdiyev konuşmasında, "Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı, Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Boru Hattı ile Azerbaycan'ın bölgede nüfuzunu Doğalgaz Hattı ve Bakü-Tiflis- Erzurum ulaşım artırdığını, doğu ile batıyı bağlayan bir ülkesine dönüştüğünü" ifade etti.

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Elmar Memmedyarov da konuşmasında, Ermenistan'ın işgali altında tuttuğu Azerbaycan topraklarından BM kararları doğrultusunda çekilmesi gerektiğini kaydetti.

PRO AKTİF ÇALIŞMALAR YAPMALI” KURULUŞLARI BAŞKAN ŞENSOY “DÜŞÜNCE

Forumu’nun açılışında yaptığı konuşmasında Türkiye-Azerbaycan Düşünce Kuruluşları 3. İİT halkları arasında yaygın olarak kullanılan “iki devlet tek millet” nitelemesine atıf yapan TASAM Başkanı Süleyman Şensoy bu perspektifteki her iki ülkenin İslam ülkeleri yle ilgili böylesine mühim inisiyatifte iş birliği yapmış olmalarının iki ülkenin İslam ülkeleri ile olan çok taraflı ilişkileri açısından önemli ve tarihi bir ilk olduğunu söyledi.

ile Fransa arasında sözde soykırım iddiaları ile ilgili Türkiye Özellikle son iki-üç ay içerisinde yaşanan süreçte Azerbaycan’ın verdiği destekten dolayı minnettar olduklarını belirten Başkan İslam Şensoy benzer desteği, dost ve kardeş diğer ülkelerinden de daha görünür biçimde beklediklerini dile getirdi.

’ın ev sahipliğinde İstanbul’da icra edildiğini, birinci Forum TASAM Birinci ve ikinci Forum’un deklarasyonuna göre İslâm Ülkeleri düşünce kuruluşları arasında bir platform kurulması ve yapan internet yayın buna paralel olarak dört dilde portalı’nın hayata geçirilmesinin kararlaştırıldığını, alınan kararların bir kaç ay içerisinde hayata www.isttp geçirildiğini, .org portalı’nın iki yıldır yayında olduğunu ve içeriğin daha da geliştirilmesi için bütün düşünce kuruluşlarının içerik desteğine ihtiyaç duyulduğuna değinen Başkan Şensoy ikinci yıl deklarasyonunda kurulması kararlaştırılan “**Akil Kişiler Kurulu**”nun ilk toplantısını burada yaptıklarını, uluslararası standartlara göre kurulun 12 kişi olmasının gerektiğini, kurulun aldığı en önemli kararlardan birinin İslâm dünyasının temel sorunları ve sıcak çatışma larla ilgili belirli inisiyatifler alması, gerekirse sıcak çatışma alanlarında incelemeler ve temasları içeren seyahatler düzenlenmesi veya eğitim

ekonomi gibi temel alanlarda profesyonel çalışmalar yapılmasının benimsenmesi olduğunu söyledi.

DÜNYA SON 10 YILDA 100 YILLIK DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM YAŞADI

”ü ele alacaklarını**değişim ve dönüşüm** Forum’da bir çok panelde İslâm ülkelerindeki “ söyleyen Başkan Şensoy sözlerini şöyle sürdürdü “İslâm ülkelerinin nasıl bir değişim ve dönüşüm içerisinde olduğunu iyi tahmin edebilmemiz için ya da İslâm dünyasının bugün nerede durduğunu iyi kavrayabilmemiz için öncelikle dünyanın nerede olduğunu bilmeye ihtiyaç var. Dünya son on yılda çok hızlı ve yeni gelişmelere sahne oldu. Birçok stratejistin de ittifakla söylediği tespit; son on yılda yaşanan gelişmelerin geçmişteki 100 yıllık gelişmelere eşit olduğu yönünde. İslâm dünyasını ve bu forumla yapmaya çalıştığımız çalışmaları doğru yere oturtabilmemiz için dünyada son on yılda şekillenen ve önümüzdeki 10/20 yılda belirginleşecek temel ve yeni parametrelere kısaca değinmek istiyorum. Hepimizin bildiği iki kutupluluk ve tek kutupluluk döneminin sona ermesiyle doğu ve batıda en az beş küresel güç adayının öne çıktığı yeni bir dünya şekilleniyor.

YENİ DÖNEM PARAMETRELERİYLE BELİRGİNLEŞİYOR

En yeni parametrelerden biri dünyada çok kutuplu yapının belirmesi ve teknoloji ile iletişimdeki e evrilmesi.**yüksek rekabet**muazzam gelişmelerle rekabetin daha önce karşılaşılmadığı kadar Çok kutupluluğun getirdiği diğer yeni parametre **entegrasyon** . Dünyanın hemen her yerinde Avrupa Birliği’ni model alan entegrasyon çalışmalarının büyük hız kazandığını görüyoruz. Örneğin Afrika ’da altı tane bölgesel örgüt, Latin Amerika ve Karayipler ’de hem 33 ülkeyi bir arada tutan hem de çok sayıda alt bölgesel örgütler var. Asya ’da çok değişik alanlarda farklı ülkelerin önderliğinde bölgesel örgütlenme çalışmaları sürüyor. Hatta Çin’in orta ve uzun vadede “ Asya Birliği” fikri üzerinde çalıştığını biliyoruz. Dolayısıyla dünyadaki entegrasyonun çok daha fazla hız kazanacağı bir döneme doğru gidiyoruz.

tir ve entegrasyonla eş zamanlı olarak **mikro milliyetçilik** Üçüncü temel parametre de yürümektedir. Bazı analizlere göre önümüzdeki 10/20 yıl içerisinde Birleşmiş Milletler'deki üye sayısı kadar yeni devletlerin, yeni devletçiklerin dünya sistemine eklenebileceği öngörülüyor. İlk olarak Güney Sudan'dan başladı biliyorsunuz...

. Çok kutupluluk ve**öngörülebilirlikten tahmin edilebilirliğe geçiş** Bir diğer yeni parametre olağanüstü rekabet ortamında artık bilimsel dayanaklı öngörülebilirlik pek mümkün değil. daha çok tahmin edilebilirlik üzerine bütün politikalar oluşturuluyor. Son üç yılda da NATO başta olmak üzere birçok uluslararası örgüt yeni konseptini buna göre şekillendirdi. Çünkü olağanüstü rekabet ve çok boyutlu denklem içerisinde her an her şey mümkün. Dolayısıyla bir öngörü stabilite geliştirmek ve politika üretmek çok zor. Bir diğeri de dünyanın artık girdiği sofistike çağ itibari ile bitmeyen bir
kriz yönetimi süreci
sarmalına girdiğidir. Bunu
Avrupa
'nın veya
ABD
'nin içerisine düştüğü ekonomik krizle başlayan süreç teyit ediyor. Dolayısıyla bundan sonra ülkeler,
uluslararası örgütler
ve birlikler sürekli bir kriz yönetimi içerisinde hareket etmek zorunda kalacaklar. "Dünyada belli bir stabilite ne zaman sağlanır?" konusunda biraz önce de ifade ettiğim gibi ciddi bir öngörü yok.

HER ŞEY İNSAN KAYNAĞININ NİTELİĞİNE BAĞLI

TASAM Bu parametrelerin toplamında bütün ülkelerin ortak bir sorunu ortaya çıkıyor. Bizim olarak on yıllık
dış politika
çalışmalarında da edindiğimiz en önemli ders bu. İslâm ülkeleri açısından ve bütün ülkeler açısından hepimizin önündeki en önemli eşik;
insan kaynağı niteliği
ni değiştirip değiştiremeyeceğimiz meselesi. İnsan kaynağının niteliğini değiştirebilir ve her sektörde dönüşümü başarabilirsek İslâm ülkeleri
medeniyet
, refah ve teknoloji üretebilecek. Ve bu durum en azından iki üç nesil sürdürülebilir hâle

gelecek. Dolayısıyla İslâm ülkelerinde özellikle fizibilitesi iyi yapılmamış alt yapı yatırımlarına çok büyük kaynakların ayrılması yerine insan merkezli yaklaşımlara ve yatırım planlarına aktarılması gerektiğinin altını bir defa daha çiziyoruz.

İslâm dünyası 21. Yüzyıldaki ilk on yılın sonunda değişimin ve dönüşümün merkezi oldu. 100. ’dan başlayan bir süreç var ve Ortadoğu ’da ve Afrika Yıl önce de aynı şey olmuştu. Kuzey hızlı bir şekilde yayılıyor. Kuzey Afrika ’da ve Ortadoğu ’da belli bir stabiliteye ulaşırsa dalganın önümüzdeki ay ve yıllarda Güney Asya ’daki bazı ülkelere sıçrayacağını kişisel ve kurumsal olarak öngörüyoruz. Bu ülkelerin tamamına yakını İslâm ülkeleri. Dolayısıyla İslâm ülkelerinin, süreçte kendi rollerini iyi oynayabilmeleri, değişim ve dönüşümleri acılı kaoslara, iç savaşlara ve çatışmalara yol açacak çeşitli senaryolara fırsat vermeden sağlıklı bir şekilde atlatabilmeleri iç in çok daha fazla dayanışmaları gerekiyor. Bu anlamda Türkiye başta olmak üzere birikmiş tecrübelerden çok daha fazla istifade etmeye ve iş birliklerine çok daha fazla ihtiyaç var. Örneğin “Arap Baharı” denilen süreçte gelişmiş “batılı ülkeler açısından temel hedef nedir?” diye baktığımızda uluslararası rekabet açısından çok doğal üç temel sonuç ortaya çıkıyor;

İlki sıkışan batılı ekonomiler için ***yeni bir liberal ekonomik kuşak*** oluşturmak. İkincisi bu liberal kuşağa bağlı olarak ***yeni bir güvenlik kuşağı tesis etmek*** (ki önümüzdeki ay ve yıllarda bazı ülkelerin NATO üyeliğini tartışacağız). Üçüncüsü de bu liberal ve yeni güvenlik kuşağı ile birlikte ***Çin ve Rusya’yı yalnızlaştırmak*** ...

düşünce ülkelerinin dönüşümü için kendi İslam Bütün bu parametreler içerisinde kuruluşlarının proaktif rol üstlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Sadece dış politika

ve
güvenlik
konularında değil, hayatın her alanında rol almalarını gerektiğini düşünüyoruz. Çok kısa bir örnek vermek istiyorum,
ABD
'de bir araştırma projesi ile ortaya çıkan sonuca göre 1770 tane
düşünce kuruluşu
var, bunun sadece 100 tanesi
dış politika
çalışıyor ve bilinen, popüler kuruluşlar. Diğerlerinin tamamı sektörel politikalar üzerinde çalışan ve popüler olmayan, sadece sektörlerde bilinen kuruluşlar. Dolayısıyla her alanda
düşünce
kuruluşlarının inisiyatif almasına karar alıcılar için yeni fikirler, modeller ve projeler üretmesine çok büyük ihtiyaç var. Son olarak şunu söylemek istiyorum;
İslam ülkeleri
açısından tek parametremiz sadece güçlü olmak değil,
güç ve adalet
temelinde bir
medeniyet
çizgisi ortaya koymak olmalıdır. Zira böyle bir kurumsal ve ahlâki sorumluluğumuz var. Olayları tek taraflı ve metaryelist bakış açısıyla değerlendirmek lüksümüz yok. Dolayısıyla bu perspektif içerisinde
Forum
'un mevcut organlarının ve bu yıl eklenecek yeni organların, bundan sonraki süreçte hepimizin katkı ve katılımcılığına ihtiyaç duyduğunu, hepimizin birbirimizden daha fazla bu süreci sahiplenmeye ihtiyacımız olduğunun altını çiziyorum. Tekrar Azerbaycan'a bu yüksek seviyeli misafirperverlikleri için, sizlere de katılımınız için teşekkür ediyorum".

ÜLKELERİNİN ÖNEMLİ KONULARI MASAYA YATIRILDI İSLAM

", "**Sosyoekonomik ve Siyasi Dönüşüm - Temel Dinamikler** Bakü'de icra edilen Forum'da "
Kamu Yönetiminde
İnovasyon
", "
Ekonomik ve
İnsani
Kalkınma
", "

Ulusal
ve Uluslararası Politikalar için Vizyon Geliştir
me" ve "
Yeni
Düşünce
Kuruluşlarının İnşası ve Sürdürülmesi
" konuları masaya yatırıldı.

3 Mart 2012'de Bakü'de toplanan ve çeşitli oturumlarda yapılan toplantılarla iki gün süren 3. "nun**Bakü Deklarasyonu** Forumu hazırlanan " Düşünce Kuruluşları İİT Üyesi Ülkeler okunmasıyla sona erdi.

FORUMU KAHİRE'DE YAPILACAK DÜŞÜNCE KURULUŞLARI 4. İİT ÜYESİ ÜLKELER

'ın başkenti Mısır Forumu Düşünce Kuruluşları 2012 yılında yapılacak 4. İİT Üyesi Ülkeler Kahire'de yapılacak. Bakü'de iki gün süren Forum'un son gününde Irak Başbakanlığı ofisinin 5. İİT Üyesi Ülkeler Düşünce Kuruluşları Forumu'nun 21-22 Şubat 2014 tarihlerinde Irak'ın başkenti Bağdat'ta yapılması ve IPRI (Islamabad Policy Research Institute)'nın 6. İİT Üyesi Düşü Ülkeler
nce Kuruluşları
Forumu'nun 5-6 Mart 2015'de Pakistan'ın başkenti İslamabad'da gerçekleştirilmesi kabul edildi.